

**Små-
företagande =
små
pensioner?**

Folksam

Småföretagande = små pensioner?

Inledning

I Sverige finns det omkring 410 000 personer som är småföretagare.¹ Även om de brinner för sitt företag kommer de en dag att få dra ned på lågan och gå i ålderspension. Men vad kommer de att få i allmän pension, särskilt de yngre småföretagarna, när de varvar ned om två tre decennier? Och hur kommer deras pensioner stå i jämförelse med genomsnittet för personer som har varit anställda under sitt yrkesverksamma liv?

För att kunna besvara dessa frågor har Statistiska Centralbyrån (SCB) på Folksams uppdrag tagit fram inkomstuppgifter på samtliga småföretagare i Sverige. Rapporten är skriven av Håkan Svärdman, välfärdsanalytiker på Folksam.

Knappt en tredjedel av företagarna har en inkomst över 107 000 kronor

Av småföretagarna är det långt från alla som har sitt företag som sin huvudsakliga inkomstkälla. Många småföretagare kombinerar sitt företagande med lönearbete hos andra arbetsgivare eller har företaget som en bisyssa. Därför har vi valt att endast ta med småföretagare vars förvärvsinkomst till minst 50 procent kommer från företaget samt att denna inkomst översteg 2,5 prisbasbelopp år 2009, vilket motsvarande 107 000 kronor. Sammanlagt var det 130 252 personer som uppfyllde dessa två kriterier. Deras genomsnittliga årsinkomst år 2009 uppgick till 260 600 kronor. De manliga företagarna hade en årsinkomst på 268 700 kronor och de kvinnliga företagarna noterade 239 000 kronor.

Pensionsprognos för yngre småföretagare

Ovanstående inkomstuppgifter är inte åldersindelade. Därför har vi valt att anta att de yngre småföretagarna har motsvarande årsinkomster som gäller för genomsnittet. För att öka aktualiteten i beräkningen har vi räknat om årsinkomster från 2009 till 2011 års priser (september). Det innebär att den genomsnittliga småföretagaren har en årsinkomst på 272 600 kronor. De manliga företagarna har en årsinkomst på 281 000 kronor och de kvinnliga företagarna noterade 250 000 kronor.

På grundval av dessa inkomstuppgifter har vi gjort en pensionsprognos för småföretagare som är 30 respektive 40 år gamla i år. Vi antar att de har haft en pensionsgrundande inkomster sedan de var 20 år gamla och att de går i pension vid 65-årsålder. Beräkningen är genomförd på KPA:s beräkningssnurra som är tillgänglig på deras hemsida (www.kpa.se).

Av tabell 1 framgår att unga småföretagare får en allmän pension på cirka 11 500 kronor per månad. Männen får cirka 11 800 kronor i månaden och kvinnorna får cirka 10 500 kronor per månad (se tabell 2 och 3). Pensionen motsvarar alltså hälften av den inkomst som de kommer att ha strax innan de går i pension.

¹ Småföretagare definierar vi detta sammanhang som en person som driver sitt företag som enskild firma.

Den högsta pensionen får de manliga företagarna i Stockholms län, cirka 13 000 kronor i månaden. I Stockholms län hittar vi även den högsta pensionsnivån bland kvinnliga företagare, cirka 11 900 kronor i månaden.

Lägst pension får småföretagarna på Gotland, knappt 10 000 kronor i månaden. Den lägsta pensionen bland manliga företagare kommer också att återfinns på Gotland (se tabell 3). De kommer att få knappt 10 200 kronor per månad. Den lägsta pensionen bland kvinnliga småföretagare hittar vi i Västerbotten där månadspensionen kommer att tangera 9 200 kronor (se tabell 2).

Tabell 1: Pensionsprognos för samtliga småföretagare i Sverige som är 30 respektive 40 år gamla.

Län	Inkomst av näringsverksamhet i 2011 års priser, kr/år	Prognos för allmän pension kr/månad	
		30-åriga småföretagare	40-åriga småföretagare
Stockholms län	300 881 kr	12 787 kr	12 537 kr
Uppsala län	272 656 kr	11 588 kr	11 361 kr
Västmanlands län	271 574 kr	11 542 kr	11 316 kr
Skåne län	270 043 kr	11 477 kr	11 252 kr
Hallands län	269 144 kr	11 439 kr	11 214 kr
Västra Götalands län	269 137 kr	11 438 kr	11 214 kr
Örebro län	260 650 kr	11 078 kr	10 860 kr
Södermanlands län	259 502 kr	11 029 kr	10 813 kr
Kronobergs län	259 440 kr	11 026 kr	10 810 kr
Östergötlands län	257 136 kr	10 928 kr	10 714 kr
Norrbottens län	256 141 kr	10 886 kr	10 673 kr
Blekinge län	255 428 kr	10 856 kr	10 643 kr
Västernorrlands län	254 657 kr	10 823 kr	10 611 kr
Gävleborgs län	252 341 kr	10 725 kr	10 514 kr
Jönköpings län	251 677 kr	10 696 kr	10 487 kr
Kalmar län	251 096 kr	10 672 kr	10 462 kr
Jämtlands län	251 068 kr	10 670 kr	10 461 kr
Dalarnas län	249 823 kr	10 617 kr	10 409 kr
Värmlands län	247 400 kr	10 515 kr	10 308 kr
Västerbottens län	246 038 kr	10 457 kr	10 252 kr
Gotlands län	234 860 kr	9 982 kr	9 786 kr
Riket	272 545 kr	11 583 kr	11 356 kr

Tabell 2: Pensionsprognos för kvinnliga småföretagare i Sverige som är 30 respektive 40 år gamla.

Län	Inkomst av näringsverksamhet i 2011 års priser, kr/år	Prognos för allmän pension, kr/månad	
		30-åriga småföretagare	40-åriga småföretagare
Stockholms län	283 660	12 056 kr	11 819 kr
Skåne län	249 960	10 623 kr	10 415 kr
Uppsala län	245 488	10 433 kr	10 229 kr
Västra Götalands län	242 194	10 293 kr	10 091 kr
Hallands län	238 020	10 116 kr	9 918 kr
Jämtlands län	231 048	9 820 kr	9 627 kr
Kronobergs län	230 329	9 789 kr	9 597 kr
Örebro län	230 089	9 779 kr	9 587 kr
Norrbottens län	227 043	9 649 kr	9 460 kr
Jönköpings län	226 927	9 644 kr	9 455 kr
Västernorrlands län	226 515	9 627 kr	9 438 kr
Östergötlands län	226 067	9 608 kr	9 419 kr
Blekinge län	225 544	9 586 kr	9 398 kr
Värmlands län	225 098	9 567 kr	9 379 kr
Kalmar län	224 420	9 538 kr	9 351 kr
Gävleborgs län	224 010	9 520 kr	9 334 kr
Södermanlands län	223 850	9 514 kr	9 327 kr
Västmanlands län	222 702	9 465 kr	9 279 kr
Dalarnas län	221 526	9 415 kr	9 230 kr
Gotlands län	219 865	9 344 kr	9 161 kr
Västerbottens län	215 772	9 170 kr	8 990 kr
Riket	249 514	10 604 kr	10 396 kr

Tabell 3: Pensionsprognos för manliga småföretagare i Sverige som är 30 respektive 40 år gamla.

Län	Inkomst av näringsverksamhet i 2011 års priser, kr/år	Prognos för allmän pension, kr/månad	
		30-åriga småföretagare	40-åriga småföretagare
Stockholms län	308 689 kr	13 119 kr	12 862 kr
Västmanlands län	289 095 kr	12 287 kr	12 046 kr
Uppsala län	281 976 kr	11 984 kr	11 749 kr
Hallands län	279 593 kr	11 883 kr	11 650 kr
Västra Götalands län	278 014 kr	11 816 kr	11 584 kr
Skåne län	277 658 kr	11 800 kr	11 569 kr
Södermanlands län	272 939 kr	11 600 kr	11 372 kr
Örebro län	271 794 kr	11 551 kr	11 325 kr
Kronobergs län	268 768 kr	11 423 kr	11 199 kr
Norrbottens län	268 425 kr	11 408 kr	11 184 kr
Östergötlands län	266 793 kr	11 339 kr	11 116 kr
Blekinge län	265 754 kr	11 295 kr	11 073 kr
Västernorrlands län	264 945 kr	11 260 kr	11 039 kr
Gävleborgs län	261 912 kr	11 131 kr	10 913 kr
Dalarnas län	261 016 kr	11 093 kr	10 876 kr
Kalmar län	259 525 kr	11 030 kr	10 814 kr
Västerbottens län	258 952 kr	11 005 kr	10 790 kr
Jönköpings län	258 877 kr	11 002 kr	10 787 kr
Jämtlands län	258 730 kr	10 996 kr	10 780 kr
Värmlands län	255 203 kr	10 846 kr	10 633 kr
Gotlands län	239 480 kr	10 178 kr	9 978 kr
Riket	280 994 kr	11 942 kr	11 708 kr

Privat pensionssparande är nödvändigt för att få en rimlig pension

En anställd person som har motsvarande årsinkomst som den genomsnittliga småföretagaren kommer tackvare tjänstepensionen att få en sammanlagd pension på 67 procent av sluttönen, enligt KPA:s beräkningssnurra. Småföretagare saknar tjänstpension, vilket innebär att de själva måste ha ett eget privat pensionssparande ifall de vill komma upp i samma pensionsnivå som anställda. Ju tidigare pensionssparandet påbörjas desto mindre blir månadsinsatsen. Tabell 4 visar att en genomsnittlig småföretagare som är 30 år måste spara 1 100 kronor per månad om de önskar en pensionsnivå på 67 procent av sin tidigare förvärvsinkomst. Vid 40-årsålder ökar insatsen till 2 400 kronor per månad. För de manliga småföretagarna i 30-årsåldern är sparinsatsen 1 130 kronor per månad och vid 40-årsålder stiger sparinsatsen till 2 600 kronor per månad. Kvinnliga småföretagare i 30-årsåldern behöver spara 1 000 kronor i månaden och är de i 40-årsåldern ökar sparbehovet till 2 000 kronor i månaden.

Tabell 4: Småföretagarnas sparbehov på grund av avsaknad av tjänstepension

Småföretagare	Månadsinkomst vid 65-årsålder, kr/månad	Månads- sparande	Allmän pension, kr/månad	Privat pension, kr/månad	Sammanlagd pension, kr/månad
Samtliga småföretagare som är 30 år	27 000 kr	1 100 kr	13 600 kr	4 500 kr	18 100 kr
Samtliga småföretagare som är 40 år	25 700 kr	2 400 kr	11 600 kr	5 900 kr	17 500 kr
Kvinna 30 år	24 800 kr	1 000 kr	12 600 kr	4 000 kr	16 600 kr
Kvinna 40 år	23 600 kr	2 000 kr	10 800 kr	5 000 kr	15 800 kr
Man 30 år	27 900 kr	1 100 kr	14 000 kr	4 600 kr	18 600 kr
Man 40 år	26 500 kr	2 600 kr	11 500 kr	6 300 kr	17 800 kr